

РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржыгӧмјас јылыг положеніе

тавын бӧржысан участокјас 100 морт олыгыс не ешажык лыдӧн.

Войвывса национальнӧй округјаслы, а сіз-жӧ горнӧй да кочевӧй районјаслы РСФСР-са Верховнӧй Сӧвет Президиум разрешитӧмӧн лезсӧ котыртны бӧржысан участокјас 100 мортыс ешажык, но 50 мортыс не ешажык олыгӧн.

30-ӧд статта. Карјас, рабочӧй посолокјас, а сіз-жӧ сиктјас да сиктсӧветлӧн террѳторіја, кӧнѳ лыдӧгыс 2.000 олыгыс унжык, јуксӧны бӧржысан участокјас вылӧ, ӧтѳ бӧржысан участок вылӧ 1.500—2.500 морт арталӧмӧн.

31-ӧд статта. Воинскӧй частјас да войсковӧй сојединеніејас лӧсӧдӧны торја бӧржысан участокјас 50-ыс не ешажык да 1.500-ыс не унжык бӧржысыјас лыдӧн, кодјас пырӧны бӧржысан округӧ част либӧ войсковӧй сојединеніе сулан места сертѳ.

32-ӧд статта. Болнѳчјасын, рӧдѳльнӧй керкајасын, санаторіјајасын, инвалидјаслӧн керкајасын, кӧнѳ 50-ыс не ешажык бӧржысыс, котыртсӧны торја бӧржысан участокјас.

V-ӧд глава

Ізбирательнӧй комиссѳјајас

34-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Центральнӧй избирательнӧй комиссѳја лӧсӧдсӧ общѳественнӧй организацијајас да ужалыс јӧз общѳествосјас представительјасыс да вынсӧдсӧ РСФСР Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн ӧтшӧщ бӧржысӧмјаслыс лун јӧздӧдӧмкӧд.

35-ӧд статта. Центральнӧй избирательнӧй комиссѳја лӧсӧдсӧ ташӧм составӧн: председател, председателсӧ вежыс, секретар да 12 шлен.

36-ӧд статта. Центральнӧй избирательнӧй комиссѳја:

а) виӧдӧ РСФСР став террѳторіја вылын бӧржысӧмјас мунѳгӧн РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас јылыс положеніе“ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрса;

б) видлалӧ избирательнӧй комиссѳјајаслӧн неправѳльнӧй действіејас вылӧ норасӧмјас да вӧчӧ норасӧмјас куза окончательнӧй решеніејас;

в) лӧсӧдӧ печатјаслыс, избирательнӧй јашѳикјаслыс обраѳецјас, „гӧлсуйтан право вылӧ удостовереніејыс“ форма, избирательнӧй бјуллетенјаслыс да налы конвертјаслыс форма да рӧм, бӧржысыјас списоклыс форма, гӧлсјас лыдӧм куза протоколјаслыс форма, бӧрјӧм јылыс удостовереніејаслыс форма;

г) регѳстрирујтӧ РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрјӧм депутатјасӧс;

д) РСФСР-са Верховнӧй Сӧветлӧн мандатнӧй комиссѳјалы сдѳјтӧ бӧржысӧмјас куза делопроизводство.

37-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза быд избирательнӧй округын лӧсӧдсӧ РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза окружнӧй избирательнӧй комиссѳја.

38-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјајас лӧсӧдсӧны общѳественнӧй организацијајас да ужалыс јӧзлӧн общѳествосјас да представѳительјасыс да вынсӧдсӧны АССР-са верховнӧй сӧвет президиумјаслӧн, крајјасса, областјасса,

Некымын корпуса болнѳчјасын лезсӧ бӧржысан участокјас лӧсӧдӧм торја корпусјасын на пӧвсыс быдын 50 бӧржысысыс не ешажык дырјѳ.

Болнѳчјасын да мукӧд лечебнӧй учрежденіејасын, кӧнѳ торја бӧржысан участокјас оз котыртгыны, лезсӧ бӧржысан бјуллетенјас примѳтӧм самӧй болнѳчјасас да лечебнӧй учрежденіејасас бӧржысан комиссѳјајасса торјӧдӧм шленјаслӧн. Сіјӧ случаяс болнѳчјас снабжѳтсӧны торја избирательнӧй јашѳикјаслӧн.

33-ӧд статта. Суднојас, кӧнѳ бӧржысысјаслӧн лыдыс 25-ыс не ешажык да кодјас бӧржысан лунјасӧ плаваніејынӧс, вермӧны лӧсӧдӧны торја бӧржысан участокјас, кодјас пырӧны бӧржысан округсӧ судносӧ прѳпѳшитӧм места сертѳ.

Ылӧ муныс пассажѳрскӧй појездјасын, кодјас бӧржысӧмјас лунӧ находѳтсӧны туј вылын, лӧсӧдсӧны бӧржысан участокјас бјуллетенјас примѳтӧм могыс пассажѳр—бӧржысысјасса, кодјаслӧн ем „гӧлсуйтан право вылӧ удостовереніе“.

автономнӧй областјасса да национальнӧй округјасса ужалыс јӧз депутатјаслӧн Сӧветјаслӧн бӧржысӧмјасӧз 55 луныс не сорӧнжык.

39-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳја лӧсӧдсӧ председател, председателсӧ вежыс, секретар да 8 шлен составын.

40-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳја:

а) виӧдӧ ужалыс јӧз депутатјас Сӧветјасса соответствуйущӧй исполнителнӧй комѳтетјаслӧн бӧржысан участокјас аскадын котыртӧм бӧрса;

б) лӧсӧдӧ бӧржысан участокјаслыс порадковӧй номерјас;

в) виӧдӧ бӧржысысјаслыс список аскадын лӧсӧдӧм да став јӧзлыс тӧдӧмӧз најӧс вѳјӧдӧм бӧрса;

г) регѳстрирујтӧ РСФСР-са Конституцијалыс да „РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас јылыс положеніејыс“ требованіејас соблудѳјтӧмӧн РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ депутатӧ выставѳтӧм кандидатјасӧс;

д) снабжѳтӧ Участковӧй избирательнӧй комиссѳјајасӧс избирательнӧй бјуллетенјаслӧн да лӧсӧдӧм формаа конвертјаслӧн;

е) нудӧд гӧлсјас лыдӧм да устанавливѳјтӧ округ куза бӧржысӧмјаслыс резулѳтјас;

ж) мӧдӧдӧ Центральнӧй избирательнӧй комиссѳјалы бӧржысӧмјас куза делопроизводство;

з) бӧрјӧм депутатлы сетӧ бӧрјӧм јылыс удостовереніе.

41-ӧд статта. Участковӧй избирательнӧй комиссѳјајас лӧсӧдсӧны общѳественнӧй организацијајас да ужалыс јӧзлӧн общѳествосјас да представѳительјасыс да вынсӧдсӧны карјасын ужалыс јӧз депутатјаслӧн карса Сӧветјаслӧн, а районјас вылӧ јуклӧм карјасын—ужалыс јӧз депутатјаслӧн районнӧй Сӧветјаслӧн; сѳктса местајасын—ужалыс јӧз депутатјаслӧн районнӧй Сӧветјаслӧн—бӧржысӧмјасӧз 40 луныс не сорӧнжык.

42-ӧд статта. Участковӧй избирательнӧй комиссѳја лӧсӧдсӧ ташӧм составӧн: председател, председателсӧ вежыс, секретар да 2—6 шлен.

43-ӧд статта. Участковӧй избирательнӧй комиссѳја:

а) примѳтӧ бӧржысан участок куза избирательнӧй бјуллетенјас;

б) РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатјасӧ быд кандидат куза нудӧд гӧлсјас лыдӧм;

в) мӧдӧдӧ бӧржысӧмјас куза делопроизводство Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧ.

44-ӧд статта. Заседаніејасыс Центральнӧй избирательнӧй комиссѳја, Окружнӧй да Участковӧй избирательнӧй комиссѳјајаслӧн лыдӧгыс действѳительнӧй, на вылын кӧ участвуйтӧны комиссѳјајас общӧй составыс жынгыс унжыкӧн.

VI-ӧд глава

РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатјасӧ кандидатјасӧс выставлѳјтан пӧрадӧк

48-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ кандидатјасӧс выставлѳјтан право обеспѳчивѳтсӧ общѳественнӧй организацијајаслы да ужалыс јӧзлӧн общѳествосјаслы—РСФСР-са Конституција 146-ӧд статта подув вылын: коммунистѳчѳскӧй партијнӧй организацијајаслы, профѳессиональнӧй сојузјаслы, кооперѳтивјаслы, томјӧз организацијајаслы, культурнӧй общѳествосјаслы да мукӧд организацијајаслы, кодјасӧс регѳстрирујтӧма законӧн лӧсӧдӧм пӧрадӧкӧн.

49-ӧд статта. Кандидатјасӧс выставлѳјтан право пӧртӧны олӧмӧ общѳественнӧй организацијајаслӧн да ужалыс јӧз общѳествосјаслӧн кызі центральнӧй органјас, сізі і налӧн республиканскӧй, крајевӧй, областнӧй да районнӧй органјас, сіз-жӧ і предпѳријатіејасын рабочѳјаслӧн да служашѳјаслӧн, воинскӧй частјасын—красноармејѳјаслӧн общӧй собраніејас, а сіз-жӧ і колхозјасын крѳстаналӧн, совхозјасын—совхозјасса рабочѳјаслӧн да служашѳјаслӧн общӧй собраніејас.

50-ӧд статта. Депутатјасӧ кандидатјас оз вермыны лоны РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјајасса шленјаслӧн, а сіз-жӧ сіјӧ округса Участковӧй избирательнӧй комиссѳјајасса шленјаслӧн, кӧнѳ најӧс выставѳтӧма депутатӧ кандидатјаслӧн.

51-ӧд статта. Бӧржысӧмјасӧз 30 луныс не сорӧнжык, став общѳественнӧй организацијајас либӧ ужалыс јӧзлӧн общѳествосјас, кодјас выдѳгајтӧны РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатјасӧс, обѳязанӧс регѳстрирујтны депутатјасӧ кандидатјасӧс РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза соответствуйущӧй Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјаын.

52-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјајас обѳязанӧс регѳстрирујтны РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатјасӧ став кандидатјасӧс, кодјасӧс выставѳтӧма общѳественнӧй организацијајаслӧн да ужалыс јӧз общѳествосјаслӧн РСФСР-са Конституцијалыс да „РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас јылыс положеніејыс“ требованіејасӧс соблудѳјтӧмӧн.

53-ӧд статта. Общѳественнӧй организација либӧ ужалыс јӧзлӧн общѳество, кодјас выдѳгајтӧны кандидатӧс РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ, обѳязанӧс представѳитны Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧ ташӧм документјас:

а) собраніејыс либӧ заседаніејыс, кодѳ выдѳвинѳтѳс депутатӧ кандидатӧс, Президиумса шленјаслӧн

45-ӧд статта. Избирательнӧй комиссѳјајасын став вопросјасыс решѳјтсӧны гӧлсјаслӧн прӧстӧй болшѳнствоӧн; ӧтмында гӧлсјас дырјѳ—председателлӧн гӧлсыс сетӧ перѳвес.

46-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас нудӧдӧм јѳтчӧм рӧскодјас вӧчсӧны госудѳрство шѳѳт вылӧ.

47-ӧд статта. Центральнӧй избирательнӧй комиссѳја, Окружнӧй да Участковӧй избирательнӧй комиссѳјајас імеѳтӧны асыныс печат Центральнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧн лӧсӧдӧм обраѳец сертѳ.

крымалӧм протокол, налыс (президиумса шленјаслыс) арлысӧ, оланѳнсӧ, кандидатӧс выдѳвинѳтыс организацијалыс нѳмсӧ індӧмӧн, депутатӧ кандидатӧс выдѳвинѳтыс собраніејыс либӧ заседаніејыс местасӧ, кадсӧ да участнѳкјаслыс лыдсӧ індӧмӧн, протоколын сіз-жӧ кол лоны індӧма депутатӧ кандидатлыс ов, нѳм, вѳч, сылыс арлыд, оланѳн, партијност, занѳтіејѳ;

б) депутатӧ кандидатлыс шыӧдчӧм тајӧ избирательнӧй округ куза сіјӧс выставѳитыс организацијајас баллотѳрирујтчыны сыӧн сӧгласѳтчӧм јылыс.

54-ӧд статта. РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидат вермас гӧлсуйтгыны сӧмын ӧтѳ округын.

55-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧн депутатӧ кандидатӧс регѳстрирујтны ӧткажѳтӧм вермас лоны обѳжалујтӧма кык лунја срокӧн Центральнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧ, кодлӧн решеніејыс окончательнӧй.

56-ӧд статта. РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатӧ регѳстрирујтӧм кандидатлӧн ов, нѳм, вѳч, арлыд, занѳтіејѳ, партијност да кандидатӧ выдѳвинѳтыс общѳественнӧй организацијалӧн нѳм јӧздӧсӧ РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧн бӧржысӧмјасӧз 25 луныс не сорӧнжык.

57-ӧд статта. РСФСР Верховнӧй Сӧветса депутатјасӧ регѳстрирујтӧм став кандидатјасӧс быт колӧ пыртны избирательнӧй бјуллетенӧ.

58-ӧд статта. РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјас куза Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјајас обѳязанӧс РСФСР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧржысӧмјасӧз 15 луныс не сорӧнжык печѳатѳтны да мӧдӧдавны став участковӧй избирательнӧй комиссѳјајаслы избирательнӧй бјуллетенјас.

59-ӧд статта. Избирательнӧй бјуллетенјас печѳатѳтсӧны соответствуйущӧй избирательнӧй округса населеніе кыјас вылын.

60-ӧд статта. Избирательнӧй бјуллетенјас печѳатѳтсӧны Центральнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧн лӧсӧдӧм форма сертѳ да сымында, меѳым обеспѳчитны быд бӧржысысӧс избирательнӧй бјуллетенјасын.

61-ӧд статта. Быд организацијалы, кодѳ выставѳитѳс кандидатӧс, кодсӧ регѳстрирујтӧма Окружнӧй избирательнӧй комиссѳјаӧн, кызі і РСФСР-са быд граждѳнѳны, сетсӧ тајӧ кандидат вӧснаыс собраніејас вылын, печѳатын да мукӧд ногӧн беспрѳпятствѳеннӧја агѳтирујтан право РСФСР-са Конституција 129-ӧд статта сертѳ.

(Помсӧ виӧд 3-ӧд лѳстбокыс).

РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас җылыс положеніе

VII-öd глава Гөлöсуҗтан пöрадок

62-öd статта. РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас нудöсöны öтi лунö — кодi общöј став РСФСР-лы.

63-öd статта. РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас лун урчiтö РСФСР Верховној Сöвет Президиумöн бөрҗысан срокö кык тöлыс дорыс не сорöнжык. Бөрҗысöмҗас нудöсöны ужавтöм лунö.

64-öd статта. Бөрҗысöмҗасöң бөрҗа 20 лун чöжыс Участковöј избирательнöј комиссия быдлун јöздöдö либö кыҗ-кö мöд ногөн паскыда јуöртö бөрҗысҗаслы бөрҗысан лун җылыс да бөрҗысан места җылыс.

65-öd статта. Бөрҗысҗасöң гөлöсҗас сетöм нудöсö бөрҗысан лунö 6 час асыван 12 час војöз местнöј кад сертi.

66-öd статта. Бөрҗысан лунö 6 час асылын Участковöј избирательнöј комиссия председател комиссияса мукöд шленҗаскöд öтшöщ прöвeрaјтö избирательнöј јашщикјас да лöсöдöм форма сертi составитöм бөрҗысҗас списокыс емлун, код бöрын пöдлалö да печатајтö комиссия печатöн јашщикјас да корö бөрҗысҗасöс заводитны сетавны гөлöсҗас.

67-öd статта. Быд бөрҗысҗас гөлöсујтö ачыс, сы могыс гөлöсујтöм былö лöсöдöм помещенијeб локтöмөн, i бөрҗысҗасöң гөлöсҗасö сeтöмыс нудöсö избирательнöј јашщикö избирательнöј бјуллетeн лeзöмөн, кодöс печатајтöма конвертö.

68-öd статта. Бөрҗысöмҗас нудöм былö индöм помещенијеын торјöдeб бјуллетeнјас заполнитöм былö торја комната, кöни гөлöсујтiгөн запрешщaјтeб овны кодi кöт сiјö ез вöв, сы лыдын i Участковöј избирательнöј комиссияса шленҗаслы, гөлöсујтысҗаслы кынҗi; бјуллетeнјас заполняйтöм могыс öтпырjö кымынкö бөрҗысҗасöс комнатаб лeзiгөн, сiјöс колö оборудујтны перегородкајасöн либö ширмајасöн бөрҗысҗасöс öтпырjö лeзан лыд сертi.

69-öd статта. Избирательнöј помещенијеб воыс бөрҗысҗас петкöдлö Участковöј избирательнöј комиссияса

секретарлы либö шленлы либö паспорт, либö колхознöј кнйжка, либö профсоюзнöј билет, либö личностлыс мукöд удостoверeније да бөрҗысҗас список сертi прöвeритöм да бөрҗысҗаслöн списокö пасöм бöрын получајтö избирательнöј бјуллетeн да лöсöдöм образeца конверт.

70-öd статта. Јöз былö, кодјас бөрҗысан помещенијеб воысны „гөлöсуҗтан право былö удостoверeније-öн“, тајö „РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас җылыс положенијеыслöн“ 16-öd статта сертi Участковöј избирательнöј комиссия нудöдö торја список, кодi пуктысöб бөрҗысҗаслöн список дiнö.

71-öd статта. Избирательнöј бјуллетeнјас заполнитöм былö торјöдöм комнатаын, бөрҗысҗас избирательнöј бјуллетeнö колö сiјö кандидатлыс ов, код вöсна сiјö гөлöсујтö, мукöдјасö черкајтöмөн; бјуллетeнcö конвертö сујöм да сiјöс клејитöм бöрын бөрҗысҗас мунö комнатаб, кöни помещајтöдö Участковöј избирательнöј комиссия, да избирательнöј бјуллетeнa конверт лeзö избирательнöј јашщикö.

72-öd статта. Бөрҗысҗаслöн, кодјаслöн неграмотност либö кушöмкö физическöј тырмытöмтор вöсна абу позанлун асылыс заполнитны избирательнöј бјуллетeн, ем право корны комнатаб, кöни за-полнајтeбны избирательнöј бјуллетeнјас, лубöј мöд бөрҗысҗасöс избирательнöј бјуллетeн заполнитöм могыс.

73-öd статта. Избирательнöј помещенијеын гөлöсҗас сетан кадö бөрҗысан агитация нудöны оз лeзeы.

74-öd статта. Избирательнöј помещенијеын пöрадок вöсна кывкутöм нудö комиссияса председател, да сылöн распорҗаженијеасыс став прiсутствуйтысҗаслы обяза-тельнојöс.

75-öd статта. Бөрҗысан лунса 12 час воын Участковöј избирательнöј комиссияса председател јöздöдö гөлöсҗас сетöм помасöмөн, да комиссия заводитö воставны избирательнöј јашщикјас.

VIII-öd глава

Бөрҗысöмҗаслыс результатјас определитöм

76-öd статта. Помещенијеын, кöни Участковöј избирательнöј комиссия нудöдö гөлöсҗас лыдöм, гөлöсҗас лыдiгөн iмeйтöны право прiсутствуйтны сы былö специалнö уполномочитöм печатса представителјас.

77-öd статта. Јашщикјас востöм бöрын Участковöј избирательнöј комиссия свeритö сeтöм конвертјаслыс лыд гөлöсујтöмын участву-тыс јöз лыдкöд да свeритöмлыс результатјасö гiжö протоколö.

78-öd статта. Участковöј избирательнöј комиссия председател восталö конвертјас да участковöј избирательнöј комиссияса став шленҗас дырјi јöздöдö гөлöсујтöмлыс результатјас быд бјуллетeн куза.

79-öd статта. Депутатö быд кандидат былö нудöсö счотнöј лыст кык екземпларöн комиссияса секретарöн да сы былö уполномочитöм Участковöј избирательнöј комиссияса шленҗасöн.

80-öd статта. Признајтeбны не-действительнöјјасöн бјуллетeнјас:

а) установитöм образeца да рöма;

б) конверттöг сeтöмјас либö ус-тановитöм образeца конвертын сeтöмјас;

в) кандидатјаслöн лыдыс-кö ун-жык бөрҗан депутатјас лыдыс.

81-öd статта. Избирательнöј бјуллетeн действительностын сомненије-јас лoигөн вопросыс разрешајтeбö Участковöј избирательнöј комиссия-öн гөлöсујтöмөн, кодi пасысöб протоколö.

82-öd статта. Лöсöдöм форма сертi Участковöј избирательнöј комиссия составлајтö гөлöсујтöмлыс протокол кык екземпларöн, код-јас кырмавöсöны Участковöј избирательнöј комиссияса став шленҗасöн, сы лыдын обязательнö пред-седателöн да секретарöн.

83-öd статта. Гөлöсујтöм җылыс протоколö Участковöј избирательнöј комиссияöн колö лоны индöма:

а) гөлöсҗас сeтöм заводитчан да помасан кад;

б) бөрҗысҗаслöн лыд, кодјас сeтiсны гөлöсҗас бөрҗысҗас список сертi;

в) бөрҗысҗаслöн лыд, кодјас сeтiсны гөлöсҗас „гөлöсујтöм былö право удостoверeније“ сертi;

г) сeтöм конвертјаслöн лыд;

д) Участковöј избирательнöј комис-сияб сeтöм шыöдчöмјас да нoра-öмјас жеңыфика гiжöм да Учас-

ковöј избирательнöј комиссияöн пpи-митöм решенијеас;

е) быд кандидат куза гөлöсҗас лыдöмлөн результат.

84-öd статта. Гөлöсҗас лыдöм да протокол гiжöм помалöм бö-рын комиссияса председател јö-здöдö гөлöсујтöмлыс результатјас комиссияса став шленҗас дырјi.

85-öd статта. Гөлöсујтöм җы-лыс протоколöн öтi екземпла-рыс, кодöс составитöма Участкo-вöј избирательнöј комиссияöн, РСФСР Верховној Сöветса депу-татјасö кандидатјас былö состав-итöм счотнöј лыстlөн кыкнан екземпларнас мöдöдeбны нарош-нöдөн 24 часа срокөн РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас куза Окружнöј избирательнöј коми-ссияб.

86-öd статта. Став избиратель-нöј бјуллетeнјас (торјөн действительнöјјас да торјөн недействительнöјјасöн признајтöмјас) колö лoны печатајтöма Участковöј избирательнöј комиссия печатöн да гөлöсујтöм җылыс протоколöн мöд екземпларкöд да печаткöд сдaјтöма Участковöј избирательнöј комиссияса председателöн хранитöм былö: карјасын—ужалыс јöз депу-татјаслöн карса Сöветјаслы, а районјас былö јуклöм карјасын—ужалыс јöз депутатјаслöн районнöј Сöветјаслы; сиктса места-сын—ужалыс јöз депутатјаслöн районнöј Сöветјаслы.

87-öd статта. Ужалыс јöз де-путатјаслöн Сöветјас былö пук-тысöб обязанност вiҗны избира-тельнöј бјуллетeнјас соответству-јушщöј округсан депутатјаслыс РСФСР-са Верховној Сöветöн мaн-датјас вынeбöдтöз.

88-öd статта. РСФСР-са Вер-ховној Сöветö бөрҗысöмҗас куза Окружнöј избирательнöј комиссия гөлöсҗас лыдöм нудöдö протокол-јас сертi, кодјасöс представитiсны Участковöј избирательнöј комиссияјас.

89-öd статта. Помещенијеын, кöни Окружнöј избирательнöј комис-сия нудöдö гөлöсҗас лыдöм, гөлöсҗас лыдiгөн iмeйтöны право прiсутствуйтны общественнöј организацијајаслöн да ужалыс јöз обществојаслöн сы былö специ-алнö уполномочитöм представи-тельјас, а сiҗ-жö печатса предста-вительјас.

90-öd статта. Окружнöј избирательнöј комиссияöн быд кандидат былö нудöсö счотнöј лыст кык екземпларöн, кодö пасысöб депутатö быд кандидатöн полу-читöм гөлöсҗаслöн лыд.

91-öd статта. Окружнöј избира-тельнöј комиссия составлајтö гөлöсујтöмлыс протокол кык ек-земпларöн, кодјас кырмавöсöны Окружнöј избирательнöј комиссия-са став шленҗасöн, на лыдын об-язательнö председателöн да сек-ретарöн.

92-öd статта. Окружнöј избира-тельнöј комиссия протоколын колö лоны индöма:

а) округ куза бөрҗысҗаслöн общöј лыд;

б) бөрҗысҗаслöн общöј лыд, кодјас участвујтiсны гөлöсујтö-мын;

в) гөлöсҗаслöн лыд, кодјасöс сeтöма депутатö быд кандидат вöсна;

г) Окружнöј избирательнöј комиссияб сeтöм шыöдчöмјас да нoрасöмјас жеңыфика гiжöм да Окружнöј избирательнöј комиссия-öн пpимитöм решенијеас.

93-öd статта. Гөлöсҗас лыдöм помалöм бöрын 24 часыс не co-

рöнжык РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас куза Окруж-нöј избирательнöј комиссияса пред-седател обязан мöдöдны прото-коллыс первој екземпларсö счот-нöј лыстјас приложитöмөн, печа-тајтöмөн нарошнöј пыр Централ-нöј избирательнöј комиссияб.

94-öd статта. РСФСР Верховној Сöветса депутатö кандидат, ко-дi пöлучитiс гөлöсҗаслыс абсолют-нöј болшинство, мöд ногөн-кö, став гөлöсҗасыс жыныс унжык-сö, кодјасöс сeтöма округын да признајтöма действительнöјјасöн, лыдöысöб бөрјöмабн.

95-öd статта. Протокол кыры-малöм бöрын РСФСР-са Верхов-нöј Сöветö бөрҗысöмҗас куза Ок-ружнöј избирательнöј комиссияса председател јöздöдö бөрҗысöмҗас-лыс результат да РСФСР Верхов-нöј Сöветса депутатö бөрјöм кандидатлы сeтö бөрјöм җылыс удостoверeније.

96-öd статта. Кандидатјас пöв-сыс-кö нiбтi ез пöлучит гөлöс-җасыс абсолютнöј болшинство, Окружнöј избирательнöј комиссия та җылыс торјөн пасjö протоколö да јуöртö Централнöј избирательнöј комиссияб да öтшöщ јöздöдö кык кандидатöс перебаллотируйтöм, кодјас пöлучитiсны медеа уна гөлöс, а сiҗ-жö назначајтö перебал-лотировкалыс лун бөрҗысöмҗас первој тур колöмсан кык вежон-са срокыс не сорöнжык.

97-öd статта. Округ паста сeтöм гөлöсҗаслöн лыдыс-кö ещажык бөрҗысҗаслöн жын лыдыс, код-јаслöн ем право гөлöсујтны тајö округас, РСФСР Верховној Сöве-тö бөрҗысöмҗас куза Окружнöј избирательнöј комиссия та җылыс торјөн пасjö протоколö да пырыс-пыр јуöртö Централнöј избиратель-нöј комиссиялы, сeкi тајö случа-јас Централнöј избирательнöј комис-сия назначајтö был бөрҗысöмҗас первој бөрҗысöмҗас бöрын кык вежонја срокыс не сорöнжык.

98-öd статта. Депутатјасö кан-дидатјасöс перебаллотируйтöм, сiҗ-жö i недействительнöј признајтöм пыддi был бөрҗысöмҗас, нудöсöны бөрҗысҗаслöн список сертi, код-јасöс вöлi составитöма первој бөрҗысöмҗас былö да РСФСР-са Верховној Сöветö бөрҗысöмҗас җылыс положенијeкöд тырвыјö лö-галöмөн.

99-öd статта. РСФСР-са Верхов-нöј Сöвет составыс депутатöн выбывајтан случаын РСФСР Вер-ховној Сöветса Президиум 2 ве-жонса срокөн назначајтö соот-ветствујушщöј избирательнöј окру-гын был депутатöс бөрјöмјаслыс срок, но РСФСР Верховној Сöвет составыс депутат выбывај-тöм бöрын 2 тöлысса срокыс не сорöнжык.

100-öd статта. Быдөн, кодi на-сiлҗебн, пöрјавлöмөн, угрозајасöн либö подкупöн кутас мешајтны РСФСР-са граждaнлы пöртны олöмö сылыс правосö бөрҗыны да лоны бөрјöмабн РСФСР-са Верхов-нöј Сöветö,—карајтeб 2 воdз свободаыс лiшитöмөн.

101-öd статта. Сöветса должност-нöј морт, либö избирательнöј комис-сияса шлен, кодјас вöчасны бөр-җысан документјасын подделка либö тöдöмөн гөлöсҗас неправи-лнöја лыдöм,—карајтeбны 3 воdз свободаыс лiшитöмөн.

РЫТПУКОМ

І век-жө сiдө ез вөв спо-којнө. Велалом сомнение јандис сылыс гөрдитчан шудсө. Сөгласитчас-ө Тка-ченкө сетны сы сәјд ныв-сө? Оз-ө кеж аслас кыв-

VII. глава

ОЗЫР НЕВЕСТА

Ткаченко вөлі сешөм крестанин, кодјас, өтчыд салдатө ветлом бөрын, өд-јө велалисны салдатскөј олөмө, азғоны сөг вығода да оз регыд воны сетыс бөр гортас, најө асвөлаыс колчылысны сверхсрочнөј служба вылө во вiт-дас кеж-лө, а то быдса дасвiт во кеж-лө. Аслас кадө Ткаченко-өс вөлі бостөма артылле-ријаб, помалис действител-нөј служба бомбардiр зва-нијеын, сверхсрочнөј ву-жис младшеј фејерверке-рөн, русско-јапонскөј вои-наыс получилис кык георги-јевскөј крест, којмөд на-шивка да, сешөм ногөн, төдлытөг лоис господин взводнөјөн, стрөг служби-төн, аслас офицерлөн вес-кыд кiөн да батарејцјасы грөзөн, вескыда-кө шуны, лоис сыөн, мыј шусө—шкура.

Өтчыд либө кыкыс волис сiдө олыштны сiктө, көнi сылөн вөлі гөтыр да кер-ка. Сiдө вәлис аскөдыс ба-тарејаын чукөртөм став жалованнөсө да төлкөн пуктылис сiдө овмөсас. А сөмыс быд волiгөн вөлі шәйт көкјамысдас-өкмыс-дас. Сөм сiктса олөм сер-тi—зев ыжыд. Сылөн гө-тырыс, прөстөј, гөл баба,—сiдө бостис сiдөс сiрөта-өн,—кодбө сылөн сверх-срочнөј служба первој во-јасө ставөн јона жалитисны, друг лоис сiктын медеа озыр көзәјкаөн. Онi-нiн јөз сылы завидуйтисны да сiдөс уважәйтисны, но сiдө, шан, неграмотнөј да сөлөмнас чистөј морт, некыз ез вер-мы велавны аслас был по-ложениеө, да өдвәкө сiдөс i кыз колө гөгөрволис.

Сiдө ветлөдлiс сiз-жө прөстө, да весiг гөла, сiз-жө ужалис мышкусө вес-көдлытөг да аслас мужик керкаын кажитчiс регыжык медеасөм мортөн, көзәјкаөн дорыс. Сiдө мужиксө ра-дејтис да полис, кызi вы-лынжык сушествоыс. Сi-дө гөтырсө төрпитiс. Налөн рөдiтчiс ныв. Сiдө ыстис частсаң пиэмө, көнi при-кажитiс пыртны нывкаөс ди-визионса командирлөн гөтыр чест куза Софјабн.

Нывка быдмiс, сiдөс вос-питывәјтис мамыс прөстө да радејтөмөн. Батыс сы-лы вөлі сiз-жө вылысжык сушествоөн. Војна заво-дiтiгөн сылы тырис дас-квәјт арбс. Кык во-нiн сiдө лыддысгiс невестаөн да гулајтис Гемјонкөд.

Көт Гемјон вөлі i гөл, а сiдө озыр, мешәјтөмјас ез вөвны. Софјалөн мамыс вөлі рад сетны нывсө бур, ужалыс морт сәјд.

Нывкөд сорнитчөм бөрын да сiдө мамыс настројени-ејассө боксаң төдмалөм бөрын, Гемјон решитлис-нын ыстыны сватјасөс. Но буреш сiдө кадас гортас воис ачыс Ткаченко, кодбө сөмын-на вөлі кыпөдөма фелдфебелө. Сiдө төдма-лис матысмыс свада јылыс да скөрмiс.

Сiдө планјасө некыз ез пырлы сетны зiк өти ны-лөс беднак сәјд. Мөдарө. Сiдө важөн-нын мечтәјтис пырны рөддө кодкөд-кө озыржыккөд, ыжыджык-көд, нөбны банк пыр бур, ыжыд хутор, петны ме-дбөрын частыс да лоны не помешчiкөн-кө, то век-жө-нын көт сы кодөн.

Сiдө шөктис вiставны Гемјонлы, мыј жуғлас сы-лыс кiјассө i кокјассө, аз-зас-кө коркө сiдө аслас керка дiныс, гөтырсө нiм-тис пөрыс вефмаөн, а ныв-сө көсјiс прамөја кыскышт-ны лопаткајас кузаыс выл фелдфебелскөј шашка нож-наөн—весiг ырыштчылис-нын—но, кор аззiс сылыс мiча сөд сiнјассө, кодјас вөлины полөмысла гөгрө-сөс, жалитис ассыс дiтасө, гөрдөдiс да гөрдiс лок гөлөсөн гөгөрвотөм, но вескыда скөрмөдан кыв: „Хивр’а!“

Матыса празникө-жө, пол-нөј параднөј форма паста-лөмөн, шашкаөн, крестја-сөн да Романовјаслы кујим-го во тырөм куза сетөм оранжевөј медалјасөн, фелдфебел ачыс нуис не-вестасө базар вылө Бал-таб. Нывлөн улөз леэөм јурас вөлі пуктөма батис-төвөј чепчик маливөвөј су-нысөн вурөм лыдпасөн. Тајө лыдпасыс петкөдлiс, кы-мын шәйт сетсө приданнөј невеста бөрсә. Сешөм вөлі важ сiктса обычај, кодыс ез көсјы кежны Ткаченко.

Базар ахытис. Пыржык меставыс невестајас че-пец вылын овлис 35,50, уна —75.100 кыпөдлiс почте-нiе. 150 гөгөр чукөртчы-лисны дивуйтчысјас да сы јылыс сөсә сорнитлисны быдса во. Софја чепецө гырыс школнөј лыдпасөн вөлі вышывәјтөма 300.

Народ чукөрмiс рессор-нөј, цветјасөн мiчмөдөм был виж дод дорө. Јанды-сөмыс да өбiдаыс нывлөн гөрд шөкајас кузаыс ви-зувтис сiнвә. А батыс су-лалiс дод дiнын, кызi аслас батареја дiнын, некод вы-лө виэөдтөг, да фелдфебел моз шпорјаса сапөга коксө бөрвыс вештөмөн, кујим чунөн малалис сөд усјассө.

(Возд лод-на)

Том стахановецјаслөн уң

Конiса „20-өд годовщи-на“ колхозса том колхоз-ник, комсомолец Андрей Жiлин ужалө Мешшура вөрпунктын. Сiдө сөвтө доддө/30—40 кубометрөн быд лун. Ассыс лунја нор-масө Жiлин јорт тыртө 100—150 прөцент вылө.

Жiлин јорт бостис ас вы-лас көсјысөм март 1-ој лу-нөз сөвтны 4.000 кубометр. Сени-жө ужалыс том пөрдө-чыс-стахановецјас Н. Жiлин да Ив. Ветовшев пөрдөдны 10—12 кубометрөн лун.

Ив. Клујев.

Өти морта организація

І. Је. Сметанин лыддысгө первичнөј организаціяса секретарөн. Изваса рајко-молын сiзi i пасөма, мыј Гам сiктын ем комсомол-скөј организація. Комсомо-лецјасыс сени: Сметанин, сөсә... сөсә i ставыс. От-нас i организація, i сек-ретар.

Сметанинөс унаыс рајко-мол корлө Извә сiктө со-браниејас вылө. Рајкомолса секретар Сидоров (стрөг сiдө мортыд!) корас теле-фон дорө сiктсөветса пред-седателөс да шөктас—„ви-тав Сметанинлы, меd пыр-жө леччас Извә собрание вылө“. А леччас Сметанин да сiдөс, рајкомолса секре-тар вiдас „беззубастөјөн“, а мыјын сiдө „беззубастот-тыс“ Сметанин сiзi i оз гөгөрво. Мiјан ногөн сыын, мыј сiдө төрпитө Сидоров-лыс первичнөј организа-ціясөн кывкuttөма вескөд-лөмсө да рајкомоллыс во-локитасө. Сметанин ужалө томјөзкөд. Кујим төлыс са-јын сiдө вовлекитис комсо-молб 6 том мортөс, но рај-комол налыс шыөдчөмјассө пыр-на ез вiдлав, күтө сук-но улын.

Кыз азған, Сидоров јорт текөд „беззубастөјыдлы“ сөкыд ужавныыд. Надејт-чам, мыј сурас зубастөј-жык кодкө.

Гемјашкин.

Партијнөј активлы выл дом

ГОМЕЛЬ, 8. Кујим судта мiча зданије тајө лунјасө сетөма партијнөј активлөн гомельскөј домлы. Сени обо-рудуйтөма 16 ыжыд аудито-рија, партијнөј кабинет, про-пагандистлыс да агитатор-лыс комнатајас, читална да с. в. Сени беседчикјас да агитаторјас бостөны консултация. Партијнөј учо-ба кружокјасын занiмәјтчө-ны 632 морт.

Слуцкөј магнитнөј обсерваториялөн јуөртөм

Февраль 8-өд лунө Мос-ковскөј кад сертi 19 часын заводитчiс вына магнитнөј бур’а, кодi кысгас, тыда-лө, 2—3 лун. Вермас торк-сыны проволоchnөј да ра-дио свјаз.

(ТАСС)

Китајын војеннөј действиејас

ЦЕНТРАЛНӨЈ КИТАЈЫН

СУЧЖОУ, 10. Нанкинсаң лунвыс рајонын февраль 7-өд лунө лунтыр мунисны бојјас Уху кар окрестност-јасын. Февраль 6-өд лунө китајскөј војска бостисны аеродром. Кар дорса неф-танинөј складјасын лоис по-жар. Онi бојјас мунөны карөн овладејтөм вөсна.

ЛОНДОН, 9. Бритиш Ју-најтед пресс агентстволөн шанхајскөј корреспондент јуөртө, мыј Танцин-Пуко-ускөј көрттуј лунвыс учас-ток секторын китајскөј војска бостисны Гаочен (Фын-Јансаң ытывлунвы-лын).

„Ивнинг Стандарт“ газет-лөн гонконгскөј коррес-пондент јуөртө, мыј китај-скөј частјас, кодјас мыр-дiсны Чжецзан провинция-ын јапонечјаслыс Фујан кар (Ханчжоусаң ытывлунвы-лын), өнiја кадын нуөдөны наступление Ханчжоу вы-лө. Сени-жө корреспондент

гiжө, мыј китајскөј војска частјасөс бура снабдiтөма өнiја кадса оружиеөн.

СУЧЖОУ, 10. Февраль 9-өд лунө 30 јапонскөј са-молот бомбардiрујтисны Ханкоу да Ханјан, көнi вө-ли шыбытөма со кымын бомба. Ханјанын жугөдөма уна керка.

ВОЈВЫВ КИТАЈЫН

ЛОНДОН, 10. Кыз јуөр-тө Рейтер агенстволөн шан-хајскөј корреспондент, фев-раль 9-өд лунө јапонскөј војска мунисны возө Беј-пин-Ханкоускөј көрттујсан 40 километр асыввы-лө. Нанло (дәминсаң асыв-лунвылын) бостөмөн, ја-понечјас мунөны Цын-Фын-лан (Нанлосаң 16 километр лунвылын). Китајскөј сведеениејас сертi фронт-лөн тајө участок вылас чукөртөма 10 сурс јапонскөј салдат. Јапонскөј војска мунөны сiз-жө көрттуј пө-лөн Чжандоыс.

Испанијаса фронтјас вылын

(Парижсаң ТАСС јуөртөмјас сертi)

Оборона куза испанскөј са фронтјас вылын неку-министерство јуөртөм сертi, шөм гырыс операцияјас ез-февраль 9-өд лунө Испанија-мунны.

Ленинградын траурнөј појезд

ЛЕНИНГРАД, 10. Февраль 10-өд лунса асылын Ле-нинградө воис специальнөј поезд герој-воздухоплава-телјаслөн телбјасөн, кодјас пөгибнитисны „СССР В-6“

дiрижабл катастрофа дырјi. Сiдө појезднас воисны пра-вительственнөј комиссия да дiрижабл екипажса ловјөн колөм шленјас.

Папанилөн дрејфујтан јi пласт вылын

Советскөј наукаса пов-төм геројјас Папанин, Крен-кел, Ширшов да Федоров јортјас возө нуөдөны ас-сыныс музлытөм уж арк-тика изучитөм куза. Радио-передачјаслыс срокјас стөча соблудәјтөмөн, Ернст Кренкел јуөртө ефирө Папанин лагерлыс коорди-натјас, јуөртө асланыс јi пласт рајоныс метео-рологическөј обстановка.

Төрыт Москваын получи-төма Папанин јi пласт вы-лыс ташөм 4 радиогрәмма:

„ВОЈВЫВ ПОЛУС“ СТАН-ЦИЈА. Февраль 9-өд лун 00 час. 73 градус 03 минут шiрота, 18 градус 36 ми-нут ытыввыс долгота. Ку-јим балл вына вөјтөв, тем-пература 13 градус көзид. Кыз кымөра“.

„ВОЈВЫВ ПОЛУС“ СТАН-ЦИЈА. Февраль 9-өд лун, 06 час. 73 градус 03 минут шiрота, 18 градус 36 минут ытыввыс долгота. Кык балл вына вөјтөв, темпера-тура 16 градус көзид, төд-чымөн кымөра“.

„ВОЈВЫВ“ ПОЛУС“ СТАНЦИЈА. Февраль 9-өд лун, 12 час. 72 градус 06 минут шiрота, 19 градус 38 минут долгота. Кујим балл вына вөјтөв, температура 18 градус көзид. Колас-јаса кымөра.

„ВОЈВЫВ ПОЛУС“ СТАНЦИЈА. Февраль 9-өд лун, 18 час. 72 градус 06 минут шiрота, 19 градус 38 минут долгота. Кујим балл вына вөјтөв. Температура 16 градус көзид. Төдчы-мөн кымөра“. (ТАСС).

„Мурмаец“ пароходлөн местонахожденије

Улјанов јортлөн радиогрәмма.

Төрыт Москваын полу-читөма „Мурмаец“ паро-ходса капитан Улјанов јорт-саң ташөм радиогрәмма:

„МУРМАНЕЦЛӨН“ БОРТ, февраль 9-өд лун 13 час. Шiрота 70 градус 06 минут, ытыввыс долгота 09 градус 18 минут. 3 балл вына асыв-вој төв. Сынөд-

лөн температура 8 градус көзид. Төдчымөн кымө-ра. Јiлөн следјас, јiлөн југјалөм либө јi кромка вој-вылын“.

(ТАСС).

Отв. редактор
Г. И. ТОРЛОПОВ.